

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

de Staatscourant

Instructie voor behandeling/route t.b.v. het secretariaat

Datum

Betreft **Regeling van de Minister van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur, van [datum] nr.
WJZ/101236102, tot wijziging van Bijlage D van de
Uitvoeringsregeling Meststoffenwet in verband met de
actualisatie van de excretieforfaits van alle diercategorieën
uitgezonderd de melkveecategorieën**

Verzendwijze: Per post

N.B.1. Bijlagen worden i.v.m. invoering elektronische bekendmaking niet meer ter inzage gelegd maar als apart bestand naar Sdu gezonden en gelijk met de regeling bekendgemaakt.

N.B.2. Behoort bij de regeling een bijlage, dan worden daarop de regeling en artikelnummer(s) vermeld.

Ontvangen BBR

Ontvangen Postkamer

Datum verzending

Paraaf Postkamer

**Regeling van de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
van [datum] nr. WJZ/101236102, tot wijziging van Bijlage D van de
Uitvoeringsregeling Meststoffenwet in verband met de actualisatie van de
excretieforfaits van alle diercategorieën uitgezonderd de melkveecategorieën
[KetenID WGK]**

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

Gelet op artikel 70 van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet;

Besluit:

Artikel I

De Uitvoeringsregeling Meststoffenwet wordt als volgt gewijzigd:

A

Tabel IA van bijlage D komt te luiden:

**Tabel IA. Excretieforfaits en stikstofcorrectie, behorende bij de artikelen
36, 38, 42, 43, 73 en 96**

De stikstofexcreties van staldieren moeten berekend worden conform de stalbalans. In deze tabel zijn voor staldieren wel excretieforfaits opgenomen als hulpmiddel om te bepalen of gebruik gemaakt kan worden van artikel 43.

Diersoort of diercategorie ¹	Dier-nummer	Stal-systeem	A Excretie per dier in de periode van 1 augustus tot 1 maart in m ³ ²	B Excretie per dier per jaar in kg stikstof ³	C Excretie per dier per jaar in kg fosfaat ⁴	D Stikstofcorrectie per dier per jaar in kg ⁵
Bos Taurus (rund)	10					
Melk- en kalfkoeien, te weten koeien die ten minste éénmaal hebben gekalfd en die worden gehouden voor de productie van melk voor menselijke consumptie of verwerking of voor de	100	drijfmest	Zie tabel IIA	Zie tabel IIA	Zie tabel IIA	–

fokkerij van runderen voor de melkveehouderij, ook als ze:		vaste mest	Zie tabel IIB	Zie tabel IIB	Zie tabel IIB	
– drooggezet zijn om een kalf te krijgen, of						
– worden vetgemest en in de mesttijd worden gemolken						
Jongvee jonger dan 1 jaar voor de melkveehouderij, waaronder alle kalveren van melk- en kalfkoeien van 0 tot ten minste 14 dagen, en vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar dat later een kalf krijgt voor de vleesveehouderij of dat bestemd is om een kalf te krijgen voor de vleesveehouderij	101	drijfmest	4,4	32,3	9,6	–
		vaste mest	2,2	29,1	9,6	
Vrouwelijk jongvee van 1 jaar en ouder voor de melkveehouderij en vrouwelijk jongvee van 1 jaar en ouder dat later een kalf krijgt voor de vleesveehouderij of dat bestemd is om een kalf te krijgen voor de vleesveehouderij	102	drijfmest	9,5	66,9	21,9	–
		vaste mest	4,7	61,3	21,9	
Fokstieren (stieren van 1 jaar en ouder)	104	drijfmest	10,0	60,2	22,8	–
		vaste mest	6,3	50,5	22,8	
Witvleeskalveren van ca. 14 dagen tot ca. 8 maanden (kalveren van ca. 14 dagen en ouder die gehouden worden op een rantsoen van hoofdzakelijk melk en op een leeftijd van ca. 8 maanden worden geslacht)	112	alle	1,6	12,0	4,0	5,2
Startkalveren voor rosé vlees (kalveren van ca. 14 dagen tot ca. 3 maanden die op gespecialiseerde bedrijven worden gehouden en vervolgens op een bedrijf als	115	alle	1,2	13,1	4,4	–

rosévleeskalf worden
gehouden)

Rosévleeskalveren ('jong') van ca. 3 maanden tot ca. 8 maanden (kalveren van ca. 3 maanden en ouder die hiervoor zijn gehouden als startkalf, gehouden worden op een rantsoen van melk en andere voeders en op een leeftijd van ca. 8 maanden worden geslacht)	116a	alle	3,3	25,4	9,9	–
Rosévleeskalveren ('oud') van ca. 3 maanden tot ca. 12 maanden (kalveren van ca. 3 maanden en ouder die hiervoor zijn gehouden als startkalf, gehouden worden op een rantsoen van melk en andere voeders en op een leeftijd van ca. 12 maanden worden geslacht)	116b	alle	3,3	28,3	11,0	
Rosévleeskalveren ('jong') van ca. 14 dagen tot ca. 8 maanden (kalveren van ca. 14 dagen en ouder die gehouden worden op een rantsoen van melk en andere voeders en op een leeftijd van ca. 8 maanden worden geslacht)	117a	alle	2,6	21,0	7,9	–
Rosévleeskalveren ('oud') van ca. 14 dagen tot ca. 12 maanden (kalveren van ca. 14 dagen en ouder die gehouden worden op een rantsoen van melk en andere voeders en op een leeftijd van ca. 12 maanden worden geslacht)	117b	alle	2,6	24,1	9,1	
Weide- en zoogkoeien op de melkveehouderij (koeien die ten minste	120	drijfmest	11,2	69,3	23,5	–

eenmaal hebben gekalfd niet zijnde melk- en kalkoeien)		vaste mest	5,3	64,6	23,5	
Jongvee voor de vleesveehouderij bestemd voor de slacht (mannelijk en vrouwelijk jongvee van 0 dagen tot en met 8 maanden bestemd voor de slacht)	122	drijfmest	2,8	24,6	7,9	
		vaste mest	1,5	23,5	7,9	
Vleesvee van 9 tot en met 30 maanden bestemd voor de slacht (mannelijke en vrouwelijke runderen van 9 maanden tot en met 30 maanden die bestemd zijn voor de slacht, inclusief ossen die op dezelfde wijze worden gehouden)	123	drijfmest	4,2	29,9	11,9	
		vaste mest	2,3	24,7	11,9	
Vleesvee van 31 maanden en ouder bestemd voor de slacht (vrouwelijke runderen van 31 maanden tot aan de slacht, inclusief ossen en mannelijke dieren die op dezelfde wijze worden gehouden)	125	drijfmest	8,7	61,4	24,5	
		vaste mest	4,8	51,7	24,5	
Zoog- en weidekoeien voor de vleesveehouderij (koeien die ten minste eenmaal hebben gekalfd, niet zijnde melk- en kalkoeien)	126	drijfmest	8,3	69,3	23,5	
		vaste mest	4,5	64,6	23,5	
Ovis Aries (Schaap)	55					
Schapen voor de vlees- en melkproductie (alle vrouwelijke schapen die ten minste eenmaal hebben gelammerd, inclusief alle schapen tot ca. 4 maanden, voor zover gehouden op het bedrijf waar deze schapen geboren zijn en rammen)	550	alle	0,6	13,2	4,1	–
Vleesschapen tot ca. 4 maanden, gehouden op	551	alle	0,1	1,2	0,3	–

bedrijven waar ze niet
zijn geboren

Opfokooien, weideschappen en vleeschapen van ca. 4 maanden en ouder	552	alle	0,4	9,4	2,2	–
Capra hircus (geit)	60					
Melkgeiten (alle vrouwelijke geiten die ten minste eenmaal hebben gelammerd, inclusief pasgeboren lammeren en geslachtsrijpe bokken)	600	alle	0,8	11,7	5,9	–
Opfokgeiten en vleesgeiten tot ca. 4 maanden	601	alle	0,1	0,6	0,3	–
Opfokgeiten van ca. 4 maanden en ouder	602	alle	0,5	4,8	2,6	–
Equus caballus (paard)	94					
Pony's (dieren met een schofthoogte tot 1,56 meter en inclusief veulens tot 6 maanden)	941	alle	4,4	32,4	13,0	–
Paarden (dieren met een schofthoogte vanaf 1,56 meter en inclusief veulens tot 6 maanden)	943	alle	7,8	68,1	28,7	–
Equus asinus (Ezel)	96					
Ezels (inclusief veulens tot 6 maanden)	961	alle	3,6	16,0	7,3	–
Cervus elaphus (Middeneuropees edelhert)	97					
Hinden gehouden voor de fokkerij inclusief kalveren jonger dan 6 maanden en bijbehorende bokken	971	alle	0,94	18,6	6,7	–
Herten van 6 tot 12 maanden die worden gehouden om te worden geslacht	973	alle	0,44	8,6	2,8	–
Herten van 12 maanden en ouder die worden	974	alle	1,09	21,4	6,4	–

gehouden om te worden
geslacht

Cervus dama dama (Damhert)	98						
Hinden gehouden voor de fokkerij inclusief kalveren jonger dan 3 maanden en bijbehorende bokken	981	alle	1,31	11,8	3,4	-	
Alle herten van 3 maanden en ouder die worden gehouden om te worden geslacht	982	alle	0,81	9,7	2,4	-	
Bubalis Bubalis (Waterbuffel)	99						
Waterbuffelkoeien (alle waterbuffelkoeien die ten minste éénmaal hebben gekalfd en die voor de melkproductie of de fokkerij worden gehouden; ook waterbuffelkoeien die droog gezet zijn of worden vetgemest en in de mesttijd worden gemolken)	991	alle	11,5	76,5	29,9	-	
Waterbuffeljongvee (alle jongvee van waterbuffels tot een leeftijd van 2 jaar)	992	alle	4,3	28,7	10,1	-	
Sus scrofa (Varken)	40						
Fokzeugen waarvan de gespeende biggen op een ander bedrijf worden gehouden (ten minste eenmaal gedekte of geïnsemineerde zeugen, guste zeugen, gedekte maar nog niet drachtige zeugen, drachtige zeugen, zeugen met biggen, zeugen waarvan de biggen gespeend zijn en waarvan de gespeende biggen aan een ander bedrijf worden geleverd).	400	vaste mest, emissiearm	1,03	11,3	-	10,4	
		vaste mest, overig	1,03	10,4	-	11,3	
		drijfmest, emissiearm	1,40	16,9	-	4,8	
		drijfmest, overig	1,40	16,3	-	5,4	
Fokzeugen inclusief biggen tot een gewicht van 25 kg (ten minste	401	vaste mest, emissiearm	2,00	16,5	-	15,3	

éénmaal gedekte of geïnsemineerde zeugen, guste zeugen, gedekte maar nog niet drachtige zeugen, drachtige zeugen, zeugen met biggen, waarvan de biggen worden gehouden tot een gewicht van ca. 25 kg.		vaste mest, overig	2,00	15,3	–	16,5
		drijfmest, emissiearm	2,50	24,8	–	7,0
		drijfmest, overig	2,50	23,9	–	7,9
Opfokzeugen en -beren van ca. 25 kg tot geslachtsrijpheid	404	vaste mest, emissiearm	0,81	7,6	–	7,0
		vaste mest, overig	0,81	7,0	–	7,6
		drijfmest, emissiearm	0,91	10,1	–	4,5
		drijfmest, overig	0,91	9,5	–	5,1
Dekberen en zoekberen, geslachtsrijp	406	vaste mest, emissiearm	1,30	11,2	–	10,3
		vaste mest, overig	1,30	10,3	–	11,2
		drijfmest, emissiearm	1,80	16,8	–	4,7
		drijfmest, overig	1,80	16,1	–	5,4
Gespeende biggen tot ca 25 kg zonder moederdier op eigen bedrijf	407	vaste mest, emissiearm	0,25	1,4	–	1,2
		vaste mest, overig	0,25	1,2	–	1,4
		drijfmest, emissiearm	0,30	2,0	–	0,6
		drijfmest, overig	0,30	2,0	–	0,7
Vleesvarkens	411	vaste mest, emissiearm	0,71	6,0	–	5,5
		vaste mest, overig	0,71	5,5	–	6,0
		drijfmest, emissiearm	0,75	7,9	–	3,6
		drijfmest, overig	0,75	7,5	–	4,0
Gallus gallus (Kip)		30				
Leghennen en (groot)ouderdieren jonger dan 18 weken	300	volièrestal	0,009	0,25	–	0,11
		overige mestbanden	0,007	0,23	–	0,13
		overig	0,007	0,21	–	0,15
Leghennen en (groot)ouderdieren 18 weken en ouder	301	volièrestal	0,018	0,52	–	0,29
		overige mestbanden	0,014	0,59	–	0,22
		overig	0,015	0,49	–	0,32

(Groot)ouderdieren van vleeskuikens jonger dan 20 weken	310	alle	0,004	0,18	–	0,17
(Groot)ouderdieren van vleeskuikens 20 weken en ouder	311	emissiearm	0,018	0,48	–	0,48
		overig	0,018	0,41	–	0,54
Vleeskuikens (kippen die worden gehouden voor de slacht)	312	emissiearm	0,011	0,30	–	0,14
		overig	0,011	0,30	–	0,14
Meleagris gallopavo (Kalkoen)	20					
Jonge kalkoenen (hennen en hanen voor de productie van broedeieren van ca. 0 weken tot ca. 6 weken, gehouden op een quarantainebedrijf)	200	alle	0,011	0,24	–	0,21
Opfokkalkoenen (hennen en hanen voor de productie van broedeieren van ca. 6 weken tot ca. 30 weken, gehouden op een opfokbedrijf)	201	alle	0,071	1,60	–	0,85
Kalkoenen ouderdieren (hennen en hanen voor de productie van broedeieren van ca. 30 weken en ouder)	202	alle	0,073	1,62	–	0,85
Vleeskalkoenen (kalkoenen die worden gehouden voor de slacht)	210	alle	0,048	1,12	–	0,52
Oryctolagus cuniculus (Konijn)	90					
Voedsters (alle vrouwelijke dieren die ten minste eenmaal gedekt zijn, met bijbehorende zogende jongen en opfokkonijnen) en fokrammen	900	alle	0,126	1,8	–	1,2
Vleeskonijnen (alle jonge konijnen die na het spenen zijn bestemd voor de vleesproductie)	901	alle	0,025	0,52	–	0,34
Anas platyrrhynchos (Peking eend)	81					

Vleeseenden (eenden die worden gehouden voor de slacht)	801	alle	0,028	0,38	–	0,29
Ouderdieren van vleeseenden in opfok (opfokperiode tot 20 weken)	802	alle	0,037	0,40	–	0,31
Ouderdieren van vleeseenden (legperiode vanaf 20 weken)	803	alle	0,045	0,75	–	0,56
Overige diersoorten						
Rattus norvegicus (Bruine rat), Mus musculus (Tamme muis), Cavia porcellus (Cavia), Mesocricetus auratus (Goudhamster), Meriones unguiculatus (Gerbil) (vrouwelijke geslachtsrijpe dieren)	15	alle	0,054	0,65	–	0,65
Struthio camelus (Struisvogel), Dromaius novaehollandiae (Emoe) en Rhea Americana (Nandoe) (vrouwelijke geslachtsrijpe dieren)	25	alle	0,560	12,3	–	12,3
Anser cygnoides (Knobbelgans) en Anser anser (Grauwe gans) (alle geslachtsrijpe vrouwelijke ganzen)	28	alle	0,086	3,2	–	3,2
Phasianus colchicus (Fazant), Perdix perdix (Patrijs) (vrouwelijke geslachtsrijpe dieren)	35	alle	0,006	0,12	–	0,12
Columbia livia (Vleesduif), Numida meleagris (Helmpareldhoen), (vrouwelijke geslachtsrijpe dieren en voor vleesduiven ook de vleeskuikens)	37	emissiearm	0,009	0,46	–	0,036
		overig	0,009	0,42	–	0,078

¹ Als de omschrijving van de categorieën niet aansluit bij de voorkomende situatie dienen de forfaits gehanteerd te worden van de categorie die het best aansluit bij de voorkomende situatie.

² Behorende bij artikel 36 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet.

³ Behorende bij de artikelen 43 en 73 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet. Met betrekking tot artikel 73 alleen relevant voor de graasdieren en daarmee niet van toepassing op diercategorieën die vallen onder de staldieren.

⁴ Behorende bij artikel 73 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet. Alleen relevant voor de graasdieren en daarmee niet van toepassing op diercategorieën die vallen onder de staldieren.

⁵ Behorende bij artikel 96 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet.

B

Tabel IB van bijlage D komt te luiden:

Tabel IB. Excretieforfaits en stikstofcorrectie biologisch gehouden dieren, behorende bij de artikelen 36, 43, 73, 74a en 96

De stikstofexcreties van staldieren moeten berekend worden conform de stalbalans. In deze tabel zijn voor staldieren wel excretieforfaits opgenomen als hulpmiddel om te bepalen of gebruik gemaakt kan worden van artikel 43.

Als een diercategorie ontbreekt dan is de beste schatting van het excretieforfait die van de gangbaar gehouden diercategorie (tabel IA).

Diersoort of diercategorie	Dier-nummer	Stal-systeem	A Excretie per dier in de periode van 1 augustus tot 1 maart in m ³	B Excretie per dier per jaar in kg stikstof	C Excretie per dier per jaar in kg fosfaat	D Stikstof-correctie per dier per jaar in kg
Bos Taurus (rund)	10					
Melk- en kalfkoeien, te weten koeien die ten minste éénmaal hebben gekalfd en die worden gehouden voor de productie van melk voor menselijke consumptie of verwerking of voor de fokkerij van runderen voor de melkveehouderij, ook als ze:	100	drijfmest	Zie tabel IIA	Zie tabel IIA	Zie tabel IIA	–
– drooggezet zijn om een kalf te krijgen, of		vaste mest	Zie tabel IIB	Zie tabel IIB	Zie tabel IIB	–
– worden vetgemest en in de mesttijd worden gemolken.						

Jongvee jonger dan 1 jaar voor de melkveehouderij, waaronder alle kalveren van melk- en kalfkoeien van 0 tot ten minste 14 dagen, en vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar dat later een kalf krijgt voor de vleesveehouderij of dat bestemd is om een kalf te krijgen voor de vleesveehouderij	101	drijfmest	4,4	32,3	9,6	–
		vaste mest	2,2	32,3	9,6	–
Vrouwelijk jongvee van 1 jaar en ouder voor de melkveehouderij en vrouwelijk jongvee van 1 jaar en ouder dat later een kalf krijgt voor de vleesveehouderij of dat bestemd is om een kalf te krijgen voor de vleesveehouderij	102	drijfmest	9,5	66,0	21,9	–
		vaste mest	4,7	66,0	21,9	–
Fokstieren (stieren van 1 jaar en ouder)	104	drijfmest	10,0	60,2	22,8	–
		vaste mest	6,3	50,5	22,8	
Startkalveren voor rosévees (kalveren van ca. 14 dagen tot ca. 3 maanden die op gespecialiseerde bedrijven worden gehouden en vervolgens op een bedrijf als roséveeskalf worden gehouden)	115	alle	1,2	13,1	4,4	–
Roséveeskalveren ('jong') van ca. 3 maanden tot ca. 8 maanden (kalveren van ca. 3 maanden en ouder die hiervoor zijn gehouden als startkalf, gehouden worden op een rantsoen van melk en andere voeders en op een leeftijd van ca. 8 maanden worden geslacht)	116a	alle	3,3	25,4	9,9	–
Roséveeskalveren ('oud') van ca. 3 maanden tot	116b	alle	3,3	28,3	11,0	

ca. 12 maanden (kalveren van ca. 3 maanden en ouder die hiervoor zijn gehouden als startkalf, gehouden worden op een rantsoen van melk en andere voeders en op een leeftijd van ca. 12 maanden worden geslacht)						
Rosé vleeskalveren ('jong') van ca. 14 dagen tot ca. 8 maanden (kalveren van ca. 14 dagen en ouder die gehouden worden op een rantsoen van melk en andere voeders en op een leeftijd van ca. 8 maanden worden geslacht)	117a	alle	2,6	21,0	7,9	-
Rosé vleeskalveren ('oud') van ca. 14 dagen tot ca. 12 maanden (kalveren van ca. 14 dagen en ouder die gehouden worden op een rantsoen van melk en andere voeders en op een leeftijd van ca. 12 maanden worden geslacht)	117b	alle	2,6	24,1	9,1	
Weide- en zoogkoeien op de melkveehouderij (koeien die ten minste eenmaal hebben gekalft niet zijnde melk- en kalfkoeien)	120	drijfmest	11,2	69,3	23,5	-
		vaste mest	5,3	64,6	23,5	-
Jongvee voor de vleesveehouderij bestemd voor de slacht (mannelijk en vrouwelijk jongvee van 0 dagen tot en met 8 maanden bestemd voor de slacht)	122	drijfmest	2,8	24,6	7,9	
		vaste mest	1,5	23,5	7,9	
Vleesvee van 9 tot en met 30 maanden bestemd voor de slacht	123	drijfmest	4,2	29,9	11,9	

(mannelijke en vrouwelijke runderen van 9 maanden tot en met 30 maanden die bestemd zijn voor de slacht, inclusief ossen die op dezelfde wijze worden gehouden)		vaste mest	2,3	24,7	11,9	
Vleesvee van 31 maanden en ouder tot de slacht (vrouwelijke runderen van 31 maanden tot aan de slacht, inclusief ossen en mannelijke dieren die op dezelfde wijze worden gehouden.)		drijfmest	8,7	61,4	24,5	
		vaste mest	4,8	51,7	24,5	
Weide- en zoogkoeien voor de vleesveehouderij (koeien die ten minste eenmaal hebben gekalfd, niet zijnde melk- en kalfkoeien)		drijfmest	8,3	69,3	23,5	
		vaste mest	4,5	64,6	23,5	
Ovis Aries (Schaap)		55				
Schapen voor de vlees- en melkproductie (alle vrouwelijke schapen die ten minste eenmaal hebben gelammerd, inclusief alle schapen tot ca. 4 maanden, voor zover gehouden op het bedrijf waar deze schapen geboren zijn en rammen)	550	alle	0,6	13,2	4,1	–
Vleesschapen tot ca. 4 maanden, gehouden op bedrijven waar ze niet zijn geboren	551	alle	0,1	1,2	0,3	–
Opfokooien, weideschapen en vleesschapen van ca. 4 maanden en ouder	552	alle	0,4	9,4	2,2	–
Capra hircus (geit)		60				
Melkgeiten (alle vrouwelijke geiten die ten minste eenmaal hebben gelammerd, inclusief pasgeboren lammeren en geslachtsrijpe bokken)	600	alle	0,8	11,6	5,5	–

Opfokgeiten en vleesgeiten tot ca. 4 maanden	601	alle		0,6	0,3	–
Opfokgeiten van ca. 4 maanden en ouder	602	alle		4,8	2,6	–
Sus scrofa (Varken)	40					
Fokzeugen waarvan de gespeende biggen op een ander bedrijf worden gehouden (ten minste eenmaal gedekte of geïnsemineerde zeugen, guste zeugen, gedekte maar nog niet drachtige zeugen, drachtige zeugen, zeugen met biggen, zeugen waarvan de biggen gespeend zijn en waarvan de gespeende biggen aan een ander bedrijf worden geleverd).	400	vaste mest, emissiearm	1,03	15,8	–	14,5
		vaste mest, overig	1,03	14,5	–	15,8
		drijfmest, emissiearm	1,40	23,6	–	6,7
		drijfmest, overig	1,40	22,7	–	7,6
Fokzeugen inclusief biggen tot een gewicht van 25 kg (ten minste éénmaal gedekte of geïnsemineerde zeugen, guste zeugen, gedekte maar nog niet drachtige zeugen, drachtige zeugen, zeugen met biggen, waarvan de biggen worden gehouden tot een gewicht van ca. 25 kg.	401	vaste mest, emissiearm	2,00	23,1	–	21,4
		vaste mest, overig	2,00	21,4	–	23,1
		drijfmest, emissiearm	2,50	34,7	–	9,8
		drijfmest, overig	2,50	33,4	–	11,1
Opfokzeugen en -beren van ca. 25 kg tot geslachtsrijpheid	404	vaste mest, emissiearm	0,81	9,8	–	9,1
		vaste mest, overig	0,81	9,1	–	9,8
		drijfmest, emissiearm	0,91	13,0	–	5,9
		drijfmest, overig	0,91	12,3	–	6,6
Dekberen en zoekberen, geslachtsrijp	406	vaste mest, emissiearm	1,30	14,5	–	13,4
		vaste mest, overig	1,30	13,4	–	14,5
		drijfmest, emissiearm	1,80	21,8	–	6,1
		drijfmest, overig	1,80	20,9	–	7,0

Gespeende biggen tot ca 25 kg zonder moederdier op eigen bedrijf	407	vaste mest, emissiearm	0,25	1,8	–	1,6
		vaste mest, overig	0,25	1,6	–	1,8
		drijfmest, emissiearm	0,30	2,7	–	0,7
		drijfmest, overig	0,30	2,6	–	0,9
Vleesvarkens	411	vaste mest, emissiearm	0,71	7,8	–	7,2
		vaste mest, overig	0,71	7,2	–	7,8
		drijfmest, emissiearm	0,75	10,4	–	4,7
		drijfmest, overig	0,75	9,8	–	5,3
Gallus gallus (Kip)		30				
Leghennen en (groot)ouderdieren jonger dan 18 weken	300	volièrestal	0,009	0,31	–	0,14
		overige mestbanden	0,007	0,29	–	0,16
		overig	0,007	0,27	–	0,18
Leghennen en (groot)ouderdieren 18 weken en ouder	301	volièrestal	0,018	0,63	–	0,35
		overige mestbanden	0,014	0,72	–	0,26
		overig	0,015	0,59	–	0,39
Vleeskuikens (kippen die worden gehouden voor de slacht)	312	emissiearm	0,011	0,48	–	0,23
		overig	0,011	0,49	–	0,22

C

In tabel III van bijlage D worden de rijen die betrekking hebben op Gespeende biggen, ongeveer 4 weken oud, Biggen van ongeveer 10 weken (ca 25 kg) en Vleesvarkens vervangen door:

Gespeende biggen, ongeveer 4 weken oud	0,18	0,09	0,0240	0,0118
Biggen van ongeveer 10 weken (ca. 25 kg)	0,66	0,31	0,0253	0,0120
Vleesvarkens	2,85	1,37	0,0250	0,0120

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2026.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.

TOELICHTING

1. Aanleiding en doel

Voor de uitvoering van de bepalingen in de Meststoffenwet (hierna: Msw) is in november 2005 de Uitvoeringsregeling meststoffenwet (hierna: Urm) gepubliceerd¹. De Urm is gebaseerd op de Msw en het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet. De Urm bevat voorschriften die verband houden met verhandeling, gebruik, opslag, productie, vervoer en verwerking van mest. Net als de Msw draagt de daarop gebaseerde regelgeving bij aan het verwezenlijken van de doelen van Richtlijn 91/676/EEG van de Raad van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen.²

Om te bepalen hoeveel dierlijke mest er op een bedrijf geproduceerd wordt zijn in bijlage D van de Urm meerdere tabellen opgenomen met daarin diergebonden forfaitaire gehalten. Tabel IA heeft betrekking op de landbouwhuisdieren die op gangbare wijze gehouden worden, terwijl tabel IB betrekking heeft op biologisch gehouden landbouwhuisdieren. In beide tabellen staan voor graasdieren de excretieforfaits voor stikstof en fosfaat vermeld, uitgedrukt in kilogram per dier per jaar. Voor staldieren is in beide tabellen ook de stikstofcorrectie opgenomen, uitgedrukt in kg per dier per jaar. In tabel III van bijlage D is voor staldieren aangegeven hoeveel kilogram stikstof en fosfaat per kg lichaamsgewicht en per dier wordt aangevoerd en afgevoerd.

Actualisatie van de excretieforfaits is van tijd tot tijd nodig omdat diverse factoren die van invloed zijn op de mestexcretie, zoals de voersamenstelling en de wijze van houden van de dieren, aan verandering onderhevig zijn. De Commissie Deskundigen Meststoffenwet (hierna: CDM) heeft de excretieforfaits op basis van de meest recente wetenschappelijke inzichten, inclusief de toegenomen kennis over de mate van vervluchtiging van stikstof uit mest, en beschikbare gegevens beoordeeld en advies uitgebracht.

Deze regeling wijzigt de Urm in verband met de actualisatie van de excretieforfaits voor de diercategorieën waarop het fosfaatrechtenstelsel niet van toepassing is. Tevens wordt de opzet van tabel IB in overeenstemming gebracht met tabel IA. Ook zijn voor de vleesveehouderij enkele nieuwe diercategorieën geïntroduceerd. Om wetgevingstechnische redenen zijn de diercategorieën waarop het fosfaatrechtenstelsel van toepassing is (100, 101 en 102) wel opgenomen in deze regeling als onderdeel van de nieuwe tabellen IA en IB, maar deze categorieën zijn inhoudelijk niet gewijzigd. Zowel de omschrijving van die categorieën als de hoogte van de bijbehorende forfaitaire gehalten zijn hetzelfde als vóór de inwerkingtreding van deze regeling.

Tot slot zijn met deze regeling de in tabel III vermelde forfaitaire mineralengehalten voor opgroeiende varkens aangepast. Deze wijziging van de Urm treedt per 1 januari 2026 in werking.

2. Algemeen

2.1 Diergebonden forfaitaire gehalten

Voor de uitvoering van de bepalingen in de Msw staan in bijlage D van de Urm diergebonden forfaitaire gehalten vermeld. De in tabel IA en tabel IB opgenomen excretieforfaits, of forfaitaire productienormen, geven de veronderstelde hoeveelheid stikstof en fosfaat per dier per jaar weer die met de mest

¹ Stcrt. 2005, 226

² PBEG 1991, L 375

geproduceerd wordt. Voor graasdieren betreft het de netto stikstofexcretie waarbij de bruto stikstofexcretie ('onder de staart') is gecorrigeerd voor de gasvormige stikstofverliezen die optreden in de stal en mestopslag. De excretieforfaits worden onder andere binnen het stelsel van gebruiksnormen gebruikt om de op het bedrijf geproduceerde hoeveelheid mest, uitgedrukt in kilogrammen stikstof en fosfaat, te berekenen.

Houders van staldieren moeten de hoeveelheid mest die op jaarbasis op het bedrijf geproduceerd wordt, uitgedrukt in kilogrammen stikstof en fosfaat, berekenen met behulp van de 'stalbalans'-methode. De basis daarvoor is de hoeveelheid stikstof en fosfaat die op het bedrijf wordt aangevoerd en afgevoerd. Voor berekening van de hoeveelheid stikstof die met de mest wordt afgevoerd, moet gebruik worden gemaakt van tabel IA en tabel IB vermelde stikstofcorrectiefactor. Om een stalbalansberekening te kunnen maken moet voor de aan- en afvoer van stikstof en fosfaat met dieren gebruik worden gemaakt van de in tabel III vermelde mineralengehalten.

2.2 Actualisatie diergebonden forfaitaire gehalten

De diergebonden forfaitaire gehalten zijn van grote betekenis voor de uitvoering van de mestregelgeving. Het is belangrijk dat de forfaitaire gehalten voor graasdieren een zo goed mogelijke benadering zijn van de werkelijke productie van stikstof en fosfaat in dierlijke mest en voor staldieren de berekening van de productie van stikstof en fosfaat in dierlijke mest met behulp van de 'stalbalans'-methode mogelijk maken. Regelmatige actualisatie van de diergebonden forfaitaire gehalten is dan ook gewenst. De excretieforfaits van de meeste diercategorieën waar het fosfaatrechtenstelsel niet op van toepassing is, zijn voor het laatst geactualiseerd in 2020.³

2.3 CDM advies

In het najaar van 2024 is de CDM gevraagd advies uit te brengen over de actualisatie van de excretieforfaits. Medio augustus 2025 heeft de CDM zijn advies opgeleverd⁴. Het advies van de CDM heeft betrekking op zowel diercategorieën die vallen onder het fosfaatrechtenstelsel als op diercategorieën waar het fosfaatrechtenstelsel niet op van toepassing is. De wijzigingen waarin deze regeling voorziet, betreffen alleen de laatstgenoemde diercategorieën.

Met betrekking tot de diercategorieën waarop het fosfaatrechtenstelsel niet van toepassing is, adviseert de CDM om de excretieforfaits en stikstofcorrectiefactor voor gangbaar en biologisch gehouden dieren te actualiseren op basis van de meest recente wetenschappelijke inzichten en gegevens van de Werkgroep Uniformering berekening Mest- en mineralcijfers (WUM) en het CBS over excretie en mestsamenvatting in de periode 2021-2023. Daarnaast adviseert de CDM om een striktere scheiding aan te brengen tussen de melkveehouderij en vleesveehouderij en stelt ze in dat verband voor enkele nieuwe diercategorieën met bijbehorende excretieforfaits in te voeren.

2.4 WUR rapport

In februari 2025 heeft Wageningen University & Research (hierna: WUR) een rapport gepubliceerd over het gehalte aan stikstof en fosfor in opgroeiende varkens (E. Royer en P. Bikker, 2025)⁵. Uit het rapport blijkt dat het gehalte aan stikstof en fosfaat in opgroeiende varkens veranderd is ten opzichte van de in tabel III van bijlage D bij de Urm opgenomen forfaitaire gehalten. Geadviseerd

³ [Staatscourant 2019, 69489 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen](#)

⁴ Bikker, P., L.B. Sebek, M.H. Bruinenberg, J. van Harn, C. van Bruggen en M.A. van der Most 2025. Stikstof- en fosfaatexcretie van gangbaar en biologisch gehouden landbouwhuisdieren. Herziening excretieforfaits Meststoffenwet 2025. Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu, WUR, Wageningen. WOT-technical report 282.

⁵ <https://research.wur.nl/en/publications/nitrogen-and-phosphorous-content-in-the-body-of-growing-pigs-in-t>

wordt dan ook om deze te actualiseren. In zijn advies van augustus 2025, waarin wordt uitgegaan van de meest recente wetenschappelijke inzichten, is de CDM voor opgroeiende varkens uitgegaan van de mineralengehalten zoals vermeld in dit recente WUR-rapport.

3. Wijzigingen

3.1 Excretieforfaits

De huidige actualisatie van de excretieforfaits vindt plaats op basis van het advies van de CDM. Deze actualisatie leidt tot aanpassingen in de tabellen IA en IB voor zover het diercategorieën betreft waar het fosfaatrechtenstelsel niet op van toepassing is. Tabel IA heeft betrekking op de gangbaar gehouden landbouwhuisdieren en tabel IB betreft de landbouwhuisdieren die op biologische wijze gehouden worden.

Tabel IA

Deze tabel geeft de geactualiseerde excretieforfaits voor stikstof en fosfaat, de mestopslagcapaciteit voor de periode 1 augustus tot en met 1 maart en de stikstofcorrectie weer voor gangbaar gehouden landbouwhuisdieren. De bruto stikstof- en fosfaatexcretie is gebaseerd op de resultaten van de WUM over een periode van drie jaren, in dit geval over de jaren 2021, 2022 en 2023. Het gebruik van een gemiddelde excretie over een periode van drie jaren is vanwege de fluctuatie in beschikbaarheid en samenstelling van eigen ruwvoer met name bij graasdieren van belang.

Essentieel voor de berekening van de netto excretie bij graasdieren en voor de toepassing van de stalbalans bij staldieren is een goede inschatting van de gasvormige stikstofverliezen. De gasvormige stikstofverliezen per staltype en mestsoort zijn op basis van de stikstof- en fosfaatverhouding in de mestproductie en in de afgevoerde mest bepaald. Hierbij is uitgegaan van de mestsamenstelling van mesttransporten in de jaren 2021, 2022 en 2023.

In de tabel is de omschrijving een aantal diercategorieën gewijzigd en zijn vier nieuwe diercategorieën voor vleesvee toegevoegd en twee nieuwe categorieën voor rosékalveren. Hiermee wordt beter aangesloten bij de huidige praktijk in de kalverhouderij en de professionalisering die de vleesveehouderij heeft ondergaan. Dit betreffen de volgende diercategorieën.

Vleesvee

Diercategorie 122 bestond al en is uitgesplitst in drie nieuwe categorieën 122 (nieuw), 123 en 125.

Diercategorie 122 (nieuw)

Categorie 122 betreft jongvee voor de vleesveehouderij die gehouden worden voor de slacht. Dit is mannelijk en vrouwelijk jongvee van 0 dagen tot en met 8 maanden bestemd voor de slacht.

Diercategorie 123 (nieuw)

Diercategorie 123 betreft vleesvee van 9 tot en met 30 maanden bestemd voor de slacht. Dit zijn mannelijke en vrouwelijke runderen van 9 maanden tot en met 30 maanden die bestemd zijn voor de slacht, inclusief ossen die op dezelfde wijze worden gehouden.

Diercategorie 125 (nieuw)

Diercategorie 125 betreft vleesvee van 31 maanden en ouder tot de slacht. Dit zijn vrouwelijke runderen van 31 maanden en ouder die gehouden worden tot aan de slacht, inclusief ossen en mannelijke dieren van 31 maanden en ouder die op dezelfde wijze worden gehouden.

Diercategorie 126 (nieuw)

Diercategorie 126 betreft zoog- en weidekoeien voor de vleesveehouderij. Dit zijn koeien die ten minste eenmaal hebben gekalfd, niet zijnde melk- en kalfkoeien, die gehouden worden om jaarlijks een kalf te krijgen en het kalf zelf zogen.

Met deze nieuwe indeling waarbij voor vleesvee voor de slacht meer onderscheid gemaakt wordt op basis van de leeftijd van het dier en de opname van een aparte diercategorie voor zoog- en weidekoeien die gehouden worden in de zoogkoeienhouderij naast categorie 120 voor zoogkoeien op melkveehouderijen (niet zijnde melk- of kalfkoeien), wordt beter aangesloten bij de praktijk en kan de fosfaat- en stikstofexcretie nauwkeuriger ingeschat worden.

Vleesvee bestemd voor de slacht

Met deze wijziging wordt vrouwelijk en mannelijk vleesvee dat bestemd is voor de slacht en niet ouder is dan 9 maanden geplaatst onder diercategorie 122. Dit gaat dus om ander jongvee dan het vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar dat later een kalf krijgt voor de vleesveehouderij of dat bestemd is om een kalf te krijgen voor de vleesveehouderij van diercategorie 101. Vanaf 9 maanden tot 31 maanden worden het vrouwelijk en mannelijk vleesvee geplaatst onder diercategorie 123 en vanaf 31 maanden tot aan de slacht onder diercategorie 125.

Fokstieren

Met deze wijziging is de omschrijving van diercategorie 115 gewijzigd en de 'oude' diercategorie 122 komen te vervallen. Voor mannelijke dieren jonger dan 1 jaar die bestemd zijn om fokstier te worden is geen aparte diercategorie opgenomen. In de Msw is bepaald dat indien een dier niet precies past binnen de omschrijving van een diercategorie, de meest passende diercategorie moet worden gebruikt. Om die reden moeten fokstieren tot 9 maanden geplaatst worden in diercategorie 122 (nieuw), vanaf 9 maanden tot 1 jaar in diercategorie 123 en vanaf 1 jaar in diercategorie 104.

Zoogkoeienhouderij

Vrouwelijk jongvee voor de vleesveehouderij valt onder diercategorie 101 als het gaat om jongvee jonger dan een jaar dat later een kalf krijgt voor de vleesveehouderij of bestemd is om een kalf te krijgen voor de vleesveehouderij. Jongvee van 1 jaar en ouder dat later een kalf krijgt voor de vleesveehouderij of bestemd is om een kalf te krijgen voor de vleesveehouderij valt onder diercategorie 102. Dit betreft met name jongvee voor de zoogkoeienhouderij. Dit is niet gewijzigd.

Jongvee voor de vleesveehouderij waarvan zeker is dat het nooit een kalf zal krijgen, zoals jongvee dat uitsluitend bestemd is voor de slacht en dat niet bevrucht zal worden, valt niet onder diercategorie 101 of 102 maar valt afhankelijk van de leeftijd onder diercategorie 122, 123 of 125. Ook jongvee dat in eerste instantie bestemd was om een kalf te krijgen, maar geen kalf heeft gekregen en ook niet meer bevrucht zal worden (bijvoorbeeld omdat het dier onvruchtbaar is gebleken), valt vanaf het moment dat duidelijk is dat het dier nooit een kalf zal krijgen niet meer in diercategorie 102.

Zoog- en weidekoeien voor de vleesveehouderij die gehouden worden om jaarlijks een kalf te krijgen en het kalf zelf zogen vallen in diercategorie 126 (nieuw). Melkkoeien die niet langer gemolken worden en op een vleesveebedrijf of een gespecialiseerd bedrijf worden gemest (vetweiden) vallen onder diercategorie 125.

Rosékalveren

Deze wijziging, waarbij voor rosékalveren een onderscheid gemaakt wordt naar bedrijfstype en leeftijd waarop het dier geslacht wordt, sluit beter aan bij de praktijk en maakt het mogelijk de fosfaat- en stikstofexcretie nauwkeuriger in te schatten. Het betreft de volgende diercategorieën:

Diercategorie 116a rosékalveren ('jong')

Dit betreft rosévleeskalveren van ca. 3 maanden en ouder die hiervoor zijn gehouden als startkalf en gehouden worden op een rantsoen van melk en andere voeders en op een leeftijd van ca. 8 maanden worden geslacht.

Diercategorie 116b rosékalveren ('oud')

Dit betreft rosévleeskalveren van ca. 3 maanden en ouder die hiervoor zijn gehouden als startkalf en gehouden worden op een rantsoen van melk en andere voeders en op een leeftijd van ca. 12 maanden worden geslacht.

Diercategorie 117a rosékalveren ('jong')

Dit zijn rosévleeskalveren van ca. 14 dagen en ouder die gehouden worden op een rantsoen van melk en andere voeders en op een leeftijd van ca. 8 maanden worden geslacht.

Diercategorie 117b rosékalveren ('oud')

Dit zijn rosévleeskalveren van ca. 14 dagen en ouder die gehouden worden op een rantsoen van melk en andere voeders en op een leeftijd van ca. 12 maanden worden geslacht.

Tabel IB

Deze tabel geeft de geactualiseerde excretieforfaits voor stikstof en fosfaat, de mestopslagcapaciteit voor de periode 1 augustus tot en met 1 maart en de stikstofcorrectie weer voor biologisch gehouden landbouwhuisdieren. De excretieforfaits zijn gebaseerd op het advies van de CDM. De bruto stikstof- en fosfaatexcretie is gebaseerd op de resultaten van de Werkgroep Uniformering berekening Mest- en mineralencijfers (WUM) over een periode van drie jaren, in dit geval over de jaren 2021, 2022 en 2023. Het gebruik van een gemiddelde excretie over een periode van drie jaren is vanwege de fluctuatie in beschikbaarheid en samenstelling van eigen ruwvoer met name bij graasdieren van belang. Voor de mestopslagcapaciteit is aangesloten bij die van gangbaar gehouden landbouwhuisdieren.

Met deze wijziging is de opzet van tabel IB aangepast en in lijn gebracht met tabel IA, waardoor niet langer sprake is van tabel IB, deel 1 en tabel IB deel 2.

Voor sommige biologisch gehouden diercategorieën zijn geen gegevens beschikbaar. Voor deze in tabel IB ontbrekende categorieën gelden de gegevens uit tabel IA. Voor slachtzeugen en vleesparelhoenders, waarbij een gangbaar gehouden diercategorie ontbreekt, zijn geen excretieforfaits opgenomen in tabel IB. De excretie per jaar voor deze dieren wordt berekend met behulp van een stalbalans, hiervoor kan gebruik gemaakt worden van tabel III van deze bijlage.

3.2 Mineralengehaltes

In navolging van het rapport van Wageningen University & Research over de mineralengehaltes in opgroeiende varkens, zijn met deze wijziging de in bijlage D, tabel III Urm opgenomen mineralengehaltes voor deze diercategorieën gewijzigd.

4. Effecten bedrijfsleven en overheid

4.1 Bedrijfseffecten

4.1.1 Wijziging excretieforfaits en stikstofcorrectiefactoren

Voor houders van vleesvee en van rosékalveren betekent de regeling de introductie van enkele nieuwe diercategorieën (vleesvee) en de splitsing van bestaande diercategorieën (rosékalveren). Hiermee wordt beter aangesloten bij de huidige praktijk en kunnen houders van deze dieren de excretie op hun bedrijf nauwkeuriger berekenen.

Voor varkens- en pluimveehouders betekent de regeling voor vrijwel alle diercategorieën een aanpassing van de stikstofcorrectiefactor als gevolg van een wijziging in het stikstofverlies in de stal. Voor zeugen met biggen, in emissiearme stallen met drijfmest neemt het stikstofverlies in de stal af van 30% naar 22% en van 35% naar 31% voor vleesvarkens. Hierdoor is de stikstofcorrectiefactor respectievelijk met 22,5 % voor zeugen met biggen en 10 % voor vleesvarkens in stallen met drijfmest verlaagd. Voor leghennen van 18 weken en ouder wijzigt het stikstofverlies in de stal niet, maar verandert de stikstofcorrectiefactor wel als gevolg van een relatief sterke toename van de (bruto) stikstofexcretie. Door deze wijzigingen kan de met de stalbalans berekende stikstofproductie op de bedrijven toe- of afnemen, wat zijn weerslag heeft op de hoeveelheid mest die men op eigen land kan aanwenden.

Ook voor houders van 'overige' dieren, waaronder schapen, geiten, paarden en pony's, kan de regeling een wijziging inhouden van de excretieforfaits en/of de stikstofcorrectiefactor. Voor die diercategorieën waar de CDM niet over voldoende (praktijk)gegevens beschikte zijn geen voorstellen gedaan voor aanpassing.

4.1.2 Wijziging mineralengehalten in opgroeiende varkens

Het actualiseren van de forfaitaire mineralengehalten voor opgroeiende varkens kan betekenen dat met de stalbalans-methode een hogere of lagere mestproductie, uitgedrukt in kilogrammen stikstof en fosfaat, berekend wordt. In het geval van een hogere mestproductie kan dit betekenen dat er minder kubieke meters mest op eigen land mogen worden aangewend en dus meer mest moet worden afgevoerd. Gelet op de druk op de mestmarkt zal dit waarschijnlijk gepaard gaan met hogere kosten. Voor bedrijven die na de wijziging te maken hebben met een lagere mestproductie betekent het dat de kosten die samenhangen met de afvoer van mest mogelijk lager zijn. In tabel 1 is voor enkele bedrijfstypen op basis van een gemiddelde bedrijfsomvang het effect van de aanpassing op de uitkomst van de stalbalans in beeld gebracht.

Tabel 1 Effect van aanpassing mineralengehalten in opgroeiende varkens op de 'stalbalans' (in kg)

Bedrijfstype	Stalbalans huidige		Stalbalans na aanpassing		Verschil N		Verschil P2O5	
	N	P2O5	N	P2O5	abs	rel	abs	rel
Vleesvarkens	3.557	-1.340	3.577	-1.288	20	0,562	52	3,88
Gemengd	115.905	55.051	115.957	55.153	52	0,045	102	0,185
Fokzeugen	125.441	76.599	125.441	76.632	0	0	33	0,043

Het blijkt dat wijziging van de forfaitaire gehalten nauwelijks effect heeft op de met de stalbalans berekende hoeveelheid geproduceerde mest. Uitgedrukt in stikstof is er een toename van minder dan 0,6% op een vleesvarkensbedrijf, terwijl op een gespecialiseerd fokzeugenbedrijf er geen toename is. Ook uitgedrukt in fosfaat is de toename op een gespecialiseerd fokzeugenbedrijf zeer gering. Dit in tegenstelling tot een gespecialiseerd vleesvarkensbedrijf waar de berekende mestproductie – uitgedrukt in fosfaat – toeneemt met iets minder dan 4%.

4.2 Regeldruk en administratieve lasten

De introductie van enkele nieuwe diercategorieën (vleesvee) en de splitsing van bestaande diercategorieën (rosékalveren) betekent dat houders van deze dieren

meer inzet moeten plegen om de dieren in de juiste diercategorie in te delen. Maar omdat de (nieuwe) diercategorieën beter aansluiten bij de praktijk zal de indeling, na een (korte) periode van gewenning, naar verwachting niet meer tijd vergen.

De uit deze regeling voortvloeiende administratieve lasten hebben bijna uitsluitend betrekking op het inlezen in de gewijzigde forfaits en het aanpassen van de administratie. Dit betreft circa 33.760 bedrijven die dieren houden waarop het fosfaatrechtenstelsel niet van toepassing is. De tijd benodigd voor het inlezen in de gewijzigde regelgeving wordt ingeschat op 10 minuten, voor het aanpassen van de administratie al een half uur nodig zijn. Dit alles tegen een uurtarief van € 37. De totale administratieve lasten bedragen hiervoor afgerond € 824.419.

Een ontwerp van deze regeling is voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR).

PM

4.3 Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

Er is een inschatting gemaakt van de gevolgen van deze regeling voor de uitvoering en handhaving. De uitvoering van de stelsels in de Msw waarvoor de hoeveelheidsbepaling met behulp van forfaits een rol speelt, zoals het stelsel van gebruiksnormen en de mestverwerkingsplicht ligt bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO). De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (hierna: NVWA) ziet toe op de naleving. Beide instanties is gevraagd een uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets op het wijzigingsvoorstel uit te voeren.

PM

5. Milieueffecten

Als gevolg van de regeling kan de hoeveelheid stikstof en fosfaat in de mest wijzigen, die geacht wordt op een bedrijf te zijn geproduceerd. In het geval er sprake is van een afname van de stikstofproductie in de mest betekent dit dat het betreffende bedrijf binnen de van toepassing zijnde gebruiksnormen meer mest op eigen land mag aanwenden. Afhankelijk van de wijze waarop die mest wordt aangewend kan dit leiden tot een toename in emissies naar de lucht. Andersom, als de stikstofproductie in de mest toeneemt dan mag er minder mest op eigen land aangewend worden en kan dit resulteren in een afname in de emissies naar de lucht. Het is niet mogelijk om deze mogelijke milieueffecten te kwantificeren.

6. Consultatie

PM

7. Inwerkintreding en vaste verandermomenten

De regeling treedt in werking per 1 januari 2026. Hierbij wordt voor de te hanteren invoeringstermijn afgeweken van het kabinetsbeleid over de vaste verandermomenten. Dit is in dit geval gerechtvaardigd omdat het voornemen tot actualisatie op basis van het CDM-advies en het CDM-advies zelf laat bekend waren, het gaat om een bekende systematiek waarbinnen geactualiseerde cijfers (excretieforfaits) toepassing vinden en anders nog een vol jaar uitgegaan zou moeten worden van cijfers waarvan bekend is dat zij niet de beste benadering zijn van de werkelijke excretie.

Femke Marije Wiersma
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.